

11 DE JULIOL - 30 D'AGOST DE 1992

Poca cosa valen les commemoracions amb la seva seqüela de lloances i cops de pit, quan a un compositor se'l deixa mort i oblidat, matant-lo una segona o tercera vegada, segons sigui l'aniversari del seu naixement o de la seva mort. Però aquest és el trist destí d'una bona part dels compositors –sobretot en aquesta beneïda terra– que en vida han tingut major o menor èxit, si és que en tingueren algun, i, morts, són oblidats o, es ressusciten per fer lluir discursos o presumir del nostre amor a la cultura pàtria; draps calents, sempre infructuosos, al manteniment de la cultura del nostre país. Faig aquestes amargues reflexions a propòsit de la reparació d'ENRIC MORERA en aquest concert. Aquest gran compositor, mestre de mestres (Pahisa, Salvat, Massana, Surinyach, Valls, Montsalvatge) apareix en les cartelleres de concert amb molta menys freqüència del que seria desitjable. Fou un dels representants del renaixement musical català (junt amb Toldrà, Pedrell, etc.) i la seva contribució a la creació o recreació de l'escola catalana potser no hagi estat considerada degudament per tots. Nascut el 1865, viatjà quan tenia dos anys a l'Argentina i no tornà a la seva pàtria fins al 1883. Va continuar els seus estudis a Barcelona amb Albéniz i Pedrell. La seva contribució per crear una òpera nacional espanyola no fou insignificant, encara que la influència wagneriana, en lluita amb l'estètica nacionalista que heretava de Pedrell, li fes guanyar a vegades dures crítiques. Que jo sàpiga, va escriure almenys set òperes, de les quals només una, *La Fada*, ha tornat a l'escenari recentment, malgrat que algunes com *Emporium* o *Don Juan de Serrallonga* fossin més ben considerades en la seva època. Però, què se n'ha fet de les seves obres simfòniques i corals? Només les seves cançons reapareixen amb més freqüència en el repertori dels intèrprets actuals i és veritat que en moltes d'elles, com passa amb les delicioses *Cançons del Carrer*, sobre textos de Josep Ma. de Sagarra, trobem molta de la millor música de Morera. Però ens agradaria que també en concert (o en partitura, tasca que hauria d'estar en marxa i no sols per a les obres d'aquest compositor, sinó per a les de molts altres) arribéssim a escoltar o poder llegir aquests títols que només coneixem a través d'estudis musicològics: la *Introducció a l'Atlàntida*, el *Poema de la nit i el dia*, o el *Concert per a violí i orquestra*.

En aquest concert apareix XAVIER MONTSALVATGE, un dels millors deixebles d'Enric Morera –per a mi almenys, el millor–, un home a qui molts dels músics que han arribat darrera seu menysprearen de vegades perquè es negava a seguir modes i estètiques que s'anaven succeint amb vertiginosa velocitat. Però Xavier Montsalvatge tenia molt a dir en música i ho va dir i ho segueix dient a la seva manera, amb una intensa personalitat que mai traïciona en pro de les modes, fent la seva obra a poc a poc, a consciència, com el personatge de Miguel Hernández que “queria piedra tras piedra, muro/tras muro levantar una imagen al viento/descadenador en el futuro”. Gran coneixedor dels secrets de la tècnica compositiva, amb una forma clara i rigorosa d'exposició de les idees musicals (vegi's sinó el meravellós exemple de la *Desintegració morfològica de la xacona de Bach* (1963), el *Concertino un més tretze* o les *Cinc invocacions al crucificat*), tot això unit a una espontaneïtat melòdica i rítmica que desvetllen el naixement del compositor a les ribes del Mediterrani. S'ha dit de Montsalvatge que és un eclèctic i aquesta paraula –ésser un eclèctic és al capdavant, una forma d'universalisme– ha tingut en alguns crítics i a través d'ells sobre el públic, una certa connotació pejorativa. Però jo crec que, abans de tot, Montsalvatge és una forta personalitat lliure, que sempre s'ha negat a ésser encasellat, al temps que admirava qualsevol tipus de música que estigués ben feta com ha demostrat durant els seus llargs anys com a crític musical. No es limità, com a músic, a escoltar-la, admirar-la o repudiar-la, sinó també a aprendre a incentivar la seva pròpia producció, passant, així, des dels captivadors ritmes antillans a la severitat modal o a la pròpia introspecció, mentre es submergeix en el llenguatge de la Xacona de Johann Sebastian Bach. I és que –d'aquí ve la meva admiració pel mestre– a Xavier Montsalvatge, diríem parodiant la frase llatina “cap música li és aliena”.

EDUARDO RINCÓN

Atsuko Kudo, soprano, va néixer a Sapporo (Japó), on va estudiar cant a la Universitat amb Michiko Fujita i més tard amb Motoko Eguchi a Tokyo.

El 1983 es va traslladar a Espanya i va ingressar a l'Escola Superior de Cant de Madrid on va seguir estudis amb Marimí del Pozo i amb Fèlix Lavilla, especialment de música espanyola.

A París va ampliar estudis amb Gérard Souzay i amb Paul Schilhawsky amb qui va ampliar el seu repertori de lied alemany. El 1987 va guanyar el primer premi del concurs Yamaha a Espanya.

Ha actuat com a solista a nombrosos països sota la batuta de coneguts directors i ha demostrat també les seves especials condicions com a *liederista*. El 1989 va interpretar un programa de cançons franceses a l'Auditori Nacional de Madrid i un concert de música contemporània a la Sala Pleyel de París. Fou protagonista de les estrenes mundials de les obres de Balda, Bernaola, Cano, Coria, Bonet, Montsalvatge i Peris en l'homenatge a Vicente Aleixandre, recital ofert dins el Cicle de Grans Autors a la Universitat Autònoma de Madrid.

Ha intervingut en els cicles de música organitzats per Nadal i per Setmana Santa pel Patrimoni Nacional i l'Ajuntament de Madrid respectivament.

L'any 1991 va fer una sèrie d'actuacions per Itàlia en què va interpretar obres de compositors espanyols.

Ha fet enregistraments discogràfics i per a la televisió amb obres d'autors japonesos i espanyols.

ATSUKO KUDO, soprano
ALEJANDRO ZABALA, piano

PROGRAMA

I

Cançons d'Enric Morera (1865-1942)

Cançó tardoral	J. Llongueres
On ets amor?	J. Llongueres
A un roser	T. Catasús
Melangia	I. Iglesias
El que et diria	E. Guanyabent
Cançons de carrer	J. M. de Sagarra
Clavell del balcó	
Ai Margarida	
Abril	
L'oreneta	
Estel del dematí	
La font	

II

Cançons de Xavier Montsalvatge (1912)

Paisatge del Montseny (1961)	Mossèn P. Ribot
Cançó amorosa (1948)	T. Garcés
Deshecha de Romance que cantaron los seraphines (1956)	Fray Iñigo de Mendoza (s. XV)
Tres cançons per a nens (1953)	F. García Lorca
Cinc cançons negres (1946)	R. Alberti
Cuba dentro de un piano	N. Luján
Punto de habanera (s. XVIII)	N. Guillén
Chévere	I. Pereda Valdés
Canción de cuna para dormir a un negrito	N. Guillén
Canto negro	

Alejandro Zabala, pianista, va estudiar al Conservatori de Sant Sebastià amb els professors José Antonio Medina-Labrada, José-Luis Marco i Francisco Escudero on va graduar-se amb els Primers Premis de Piano i de Música de Cambra i el Premi Paulino Caballero.

Més tard va treballar amb Emma Jiménez de Achúcarro. Des de molt aviat va decidir-se per la música de cambra i s'inicia també en l'acompanyament vocal amb Consuelo Azoaga. Estudia el *lied* amb Paul Schilhawsky i molt especialment amb Félix Lavilla.

Molt sovint és reclamat per a ésser el pianista dels Masters que donen Gabriel Bacquier, Ileana Cotrubas, Jean Darnel i Isabel Penagos a diferents ciutats europees.

Des de l'any 1980 és pianista oficial del Concurs Internacional de Tolosa de Llenguadoc i del Concurs de Bilbao des de la seva fundació.

Sense oblidar les seves actuacions com a solista, Alejandro Zabala ha acompanyat figures com Margaret Price, Elena Obraztsova i, molt especialment, Ileana Cotrubas qui va acompanyar en una sèrie d'actuacions per Espanya i en el famós Maggio Musicale de Florència.

És assidu col·laborador d'Atsuko Kudo.

Organitza:

Joventuts
Musicals
de Torroella
de Montgrí

Col.laboren:

Germans Radresa
sa

Bösendorfer

Associació
per a la promoció de JOVES
INTÈRPRETS MUSICALS

«SOFIA PUCHE»

The British Council

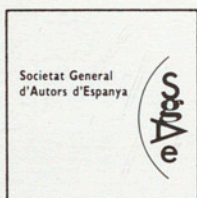
PARRÒQUIA DE SANT GENÍS

EL PUNT

CATALUNYA MÚSICA

Patrocinen:

«centro
para la difusión
de la música
contemporánea»

Ajuntament de
Torroella de Montgrí

Diputació de Girona

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Departament de Comerç, Consum i Turisme

FUNDACIÓ CAIXA DE CATALUNYA

